FINGRID

Lausunto FG-2027/779

Maankäyttö ja ympäristö

28.8.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausuntopyyntö 1.7.2026 LVV-U/71717/2026

GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus

Kiitämme lausuntopyynnöstänne.

Fingridillä ei lausuttavaa YVA-selostuksesta.

YVA-asiakirjoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Fingridin YVA-lausunnossa ei voida ottaa kantaa hankkeen teknisiin ratkaisuihin.

Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta: www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

YVA-asiakirjat pyydämme lähettämään lausunnolle sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

Fingrid Oyj

Katuosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
Läkkisepäntie 21	PL 530			etunimi.sukunimi@fingrid.fi
00620 Helsinki	00101 Helsinki	030 395 5000	030 395 5196	**www.fingrid.fi**

LVV-U/71717/2026 Lupa- ja valvontavirastolle

KESKI-UUDENMAAN ALUEELLISEN VASTUUMUSEON LAUSUNTO MÄNTSÄLÄN HIRVIHAARAN AURINKOVOIMAHANKKEEN YVA SELOSTUKSESTA

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseolta GRK Suomi oy Mäntsälän Hirvihaaran aurinkovoimalahankkeen YVA-selostuksesta. Vastuumuseo on tutustunut selostukseen, ja tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä arkeologian vaalimisen näkökulmasta.

GRK Suomi Oy suunnittelee aurinkovoimalan rakentamista Mäntsälän Hirvihaaran alueelle noin 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen. Suunniteltu hankealue on pääosin muokattua ja puutonta, ojitettua suoaluetta. Hankealueen länsiosaa hyödynnetään nykytilanteessa maankaatopaikkatoimintatarkoitukseen voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Hankkeessa toteutetaan YVA-lain (252/2017) ja YVA-asetuksen (277/2017) mukainen YVA-menettely. Nyt kommentoitavana on hankkeesta tehty YVA selvitys.

Hankealueella ei ole toistaiseksi kaavoitustarvetta ja hankkeessa edetään rakentamisluvalla.

Hankealueen koko ja sille maksimissaan sijoittuva aurinkovoimala on noin 30 ha ja suunniteltu voimala tuottaa sähköä noin 5,5 MW megawatin (MW) tavoitteellisella sähköntuotannolla. Sähkönsiirto toteutetaan liittymällä johdonvarsiliityntänä Nivos Verkot Oy:n 110 kV:n sähköverkkoon ilmajohdolla tai maakaapelilla. Sähkönliityntäpiste sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin 900 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta. Aurinkovoimala käsittää paneelikentät, invertterit, muuntamorakenteet, kaapeloinnit ja kevyen huoltotieverkoston. Suunniteltavat aurinkovoimarakentamisen maa-alueet ovat GRK Suomi Oy:n maanomistuksessa.

Hankkeesta mahdollisesti maisemaan aiheutuvat vaikutukset syntyvät aurinkovoimaloiden rakentamisesta sekä niiden käyttöönotosta. Merkittäviä kielteisiä vaikutuksia maisemaan on arvioitu YVA selostuksen kohdassa Lähimaisema, s. 23. Vaikutukset maisemaan, seutukuvaan ja kulttuuriperintöön on arvioitu vähäisiksi, s. 26-27: Vaihtoehtojen VE1-, VE1 ja VE2 vaikutus maisemaan on pieni ja kielteinen koska hankealue sijaitsee pääosin metsän keskellä. Sähkönsiirron vaikutus maisemaan on pieni ja kielteinen. Maisemavaikutusten merkittävyys on vähäinen ja kielteinen sekä hankkeen että sähkönsiirron osalta. Merkittävimmäksi häiriintyväksi kohteeksi on arvioitu läheinen asuintalo.

LVV-U/71717/2026 Lupa- ja valvontavirastolle

KESKI-UUDENMAAN ALUEELLISEN VASTUUMUSEON LAUSUNTO MÄNTSÄLÄN HIRVIHAARAN AURINKOVOIMAHANKKEEN YVA SELOSTUKSESTA

Tarkemmin hankkeen vaikutuksia maisemaan, seutukuvaan ja kulttuuriympäristöön on kuvattu selostuksen luvussa 20. YVA selostuksen kohdassa 20.2.2 Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet on lueteltu kattavasti lähialueiden kohteet niin kulttuuriympäristöjen kuin arkeologian osalta. Lähin kulttuuriympäristön arvoalue on 1,3 km etäisyydellä hankealueesta länteen sijaisteva Ohkolan kylä. Ohkolan kylä sijaitsee metsäalueen takana, jonne matalat aurinkopaneelit eivät näy.

Liikenteen osalta Ohkolan kylän ja koulun sekä nuorisoseuran talon tieturvallisuus tulee huomioida, kuten kappaleessa Liikenne onkin mainittu s. 23, ja kohdassa Liikenteen vaikutus herkkiin kohteisiin ja asutukseen, s. 293-294. Raskas läpiajoliikenne heikentää kyläyhteisön viihtyisyyttä ja turvallisuutta, ja tämä tulisi huomioida nopeusrajoituksin ja liikennemerkein (s. 295).

Vaikutuksia maisemaan ja kulttuuriympäristöihin on arvioitu kappaleessa 20.3. Todennäköisimmät maisemavaikutukset kohdistuvat hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevalle asuinkiinteistölle sekä hankealueen eteläpuolitse kulkevalle Hirvihaarantielle. Merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat aurinkopaneeleista, paneelien aiheuttamasta heijastuksesta, ja paneelikenttään liittyvästä infrastruktuurista kuten tiestöstä ja maakaapeleista. Puusto on jo poistettu hankealueelta, joten rakenteiden toteuttaminen ei edellytä puuston raivaamista alueelta. Aiheutuva alueellinen maisemavaikutus on pitkäaikainen ja osittain pysyvä. Hankkeessa ei oleteta syntyvän kauaskantoisempia maisemavaikutuksia, johtuen maaston tasaisuudesta ja metsäisyydestä.

Hankkeen haitallisten vaikutusten lieventämistoimia maisemaan ja kulttuuriympäristöön on esitetty selostuksen kappaleessa 20.4. Merkittävin lähimaisemaa parantava toimi olisi suojapuustovyöhykkeiden istuttaminen lähimpään asutukseen ja Hirvihaarantielle päin.

Toiminnan päätyttyä hankkeesta aiheutuneita maisemavaikutuksia pyritään lieventämään jälkitoimenpiteillä, jotka on kuvattu YVA selvityksen kohdassa 4.6 Toiminnan päättymisen jälkeiset toimenpiteet. Maanpäälliset rakenteet puretaan ja kierrätetään. Paneelien mahdollinen paalutus ja kaapeloinnit poistetaan. Kasvillisuuden annetaan palautua luontaisesti alueelle. Tiestö säilyy toiminnan loputtua ja aiheuttaa maisemaan pysyviä vaikutuksia.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 17401	Aleksanterinkatu 16-18, HKI				0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginmuseo@hel.fi	http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo/				

LVV-U/71717/2026 Lupa- ja valvontavirastolle

KESKI-UUDENMAAN ALUEELLISEN VASTUUMUSEON LAUSUNTO MÄNTSÄLÄN HIRVIHAARAN AURINKOVOIMAHANKKEEN YVA SELOSTUKSESTA

Alueellisen vastuumuseon lausunto:

Hankkeen vaikutusten arviointi maisemaan ja kulttuuriympäristöihin on YVA-selostuksessa esitetty kattavasti ja asianmukaisesti, eikä Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ei ole kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta lisättävää tai huomautettavaa YVA-selostukseen.

Arkeologia:

Kohdassa 20.2.2 Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet on lueteltu kattavasti lähialueiden kohteet niin kulttuuriympäristöjen kuin arkeologian osalta. Lähimmät arkeologiset kohteet ovat noin 1,9–2,0 km etäisyydellä hankealueesta.

Hankealueella ja sähkönsiirtolinjalla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettuja tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Hankealue kuului Museoviraston 2019–2020 tekemään Mäntsälän yleiskaavan 2050 arkeologisen inventoinnin tutkimusalueeseen. Alueen arkeologinen tutkimustilanne on ajantasainen.

Lisätiedot

Sari Saresto
Kulttuuriympäristöpäällikkö
sari.saresto(a)hel.fi

Sanna Lankinen
Tutkija
09 3108 6695, sanna.lankinen(a)hel.fi

Mäntsälän aurinkovoimahankkeen YVA-selostus, GRK Suomi Oy, lausunto Lupa- ja valvontavirastolle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.9.2026 § 104
145/00.04.01/2025

Valmistelija

Ikonen Ekaterina, ympäristönsuojelupäällikkö, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Mikko Paajanen, ympäristösuunnittelija
Hanna Keinänen, ympäristösuunnittelija
Mikko Lappalainen, terveystarkastaja
Helmi Heiska, terveystarkastaja
Antti Pösö, ympäristötarkastaja

Lausuntopyyntö

Lupa- ja valvontavirasto pyysi lausuntoa GRK Suomi Oy:n Mäntsälän aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta ja toimittamaan sen 28.8.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVVU/71717/2026.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus pyysi lausunnolle lisäaikaa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan aikataulun mukaisesti. Lisäaika myönnettiin 23.09.2026 klo 16 asti.

Lausuntopyyntöä koskeva toiminta

GRK Suomi Oy suunnittelee Mäntsälän kunnan alueelle aurinkovoimalaa. Noin 30 hehtaarin laajuinen hankealue sijaitsee Hirvihaaran kylässä, 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen.
Hankealuetta korotetaan maa-aineksilla, joita toteutusvaihtoehdosta riippuen läjitetään enimmillään noin 2 000 000 tonnia. Aurinkopaneelit asennetaan maa-aineksilla pengerrettyihin valleihin. Aurinkovoimala liitetään maakaapelilla tai ilmajohdolla alueesta noin 900 metriä etelään sijaitsevaan Nivos Verkot Oy:n 110 kV voimajohtoon. Hankkeen toteutus kestää vaihtoehdosta riippuen 6–12 vuotta.

Hankkeen vaihtoehdot (VE)
- VE0: Toimintaa jatketaan nykyisen luvan mukaisesti.
- VE1-: Turpeennostoaltaat jätetään nykytilaan.
- VE1: Hanke toteutetaan 6 vuodessa.
- VE2: Hanke toteutetaan 12 vuodessa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunto

Vesistöt

Hankkeen vaikutukset Ohkolanjokeen ja Keravanjokeen on arvioitu riittävällä tasolla.

YVA-selostuksessa on todettu, että kesällä 2026 on tehty maastokartoituksia sähkönsiirtoreitillä mm. pienvesiin liittyen. Näiden osalta pyydetään selvitysten tuloksia nähtäville niiden valmistuttua.

Pintavesinäytteenottoa tulee jatkaa, ja rakentamisvaiheen osalta tulee selvittää mahdollista tihennettyä näytteenottoväliä.

Luonto ja vieraslajit

Pidämme hyvin suositeltavana, että maanläjitystoiminnan päätyttyä alueen aluskasvillisuudessa suositaan matalakasvuista, paikallista niittylajistoa. Huomautamme, että monimuotoisen niittykasvillisuuden ylläpito vaatii hoitoa, eli niittoa ja niittojätteen pois keruuta. On myös tärkeää pitää haitalliset vieraslajit poissa niittykasvillisuudesta, mukaan lukien alueella jo laajalle levinnyt komealupiini. Maankaatopaikkojen niityttämisestä on hyviä kokemuksia esimerkiksi Vantaan Vehkalanmäellä ja Helsingin Vuosaarenhuipulla. Rohkaisemme ottamaan mallia näiden, ja muiden vastaavien alueiden toteutuksesta ja hoidosta. Parhaimmillaan maankaatopaikkojen paahteisella niittykasvillisuudella voi olla merkitystä erityisesti harvinaiselle perhoslajistolle.

Hankkeen vaikutukset ekologisiin yhteyksiin arvioidaan kielteisiksi. Ekologisiin yhteyksiin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa on keskeistä huomioida hankkeen yhteisvaikutus lähialueen muiden hankkeiden kanssa. Huomautamme, että lähialueella on suunnitteilla useita hankkeita, jotka toteutuessaan myös heikentävät ekologisia yhteyksiä. Erityisesti maakunnallisen viheryhteyden säilyminen alueella tulee turvata.

Maankaatopaikkatoiminnan yhteydessä on syytä noudattaa valtakunnallista ohjeistusta haitallisia vieraslajikasveja sisältävän kasvi- ja maa-ainesjätteen käsittelyyn ympäristöluvanvaraisilla vastaanottopaikoilla (Sitowise ja Kainuun ELY-keskus 2025). On syytä huomioida, että vieraslajit leviävät herkästi myös sellaisille maankaatopaikoille, joilla niitä sisältävän maa-aineksen vastaanottaminen ei kuulu ympäristölupaan. Vieraslajien torjuntaa on syytä jatkaa pitkäjänteisesti koko hankkeen elinkaaren ajan, ja vähintään tarkkailla myös toiminnan loputtua. On myös aurinkovoimalan toiminnan kannalta merkittävää, että erityisesti suurikokoiset vieraslajit (esimerkiksi jättiputkiryhmän lajit sekä japanin- ja sahalinintatar) eivät pääse leviämään alueelle.

Viitasammakko

Hankkeen vaikutuksia viitasammakkoon on YVA-selostuksessa käsitelty kattavasti. Seurannan näkökulmasta on tärkeää, että viitasammakkokartoitukset on tehty vuosittain, jolloin populaatiosta ja sen kehityksestä saadaan pidemmän aikavälin tietoa. Menetelmiin on mahdollista lisätä myös eDna-menetelmä, jolla ei voi korvata kuuntelua, mutta joka mahdollistaa seurantaa laajemmin myös lisääntymisen ydinajan ulkopuolella. YVA-hankkeen vaihtoehdoista VE1 ja VE2 eivät ole tällä hetkellä mahdollisia, sillä selvitysten perusteella viitasammakko ei toistaiseksi ole levittäytynyt kompensaatioaltaaseen.

Vaihtoehto VE1-, jossa nykyiset turpeenottolammet säilytetään viitasammakon elinympäristönä, on VE0-vaihtoehdon ohella ainoa tällä hetkellä realistinen jatkotyöstettävä vaihtoehto. Myös vaihtoehdon VE1-osalta on kuitenkin huomionarvoisesti nostettu esiin viitasammakon elinympäristöön erityisesti rakennusvaiheessa mahdollisesti vaikuttavat riskitekijät, kuten kiintoainekuormitus sekä melu, pöly ja tärinä. Selostuksessa on tuotu esiin myös riittävät suojavyöhykkeet turpeenottolammille, joilla voidaan paremmin yrittää turvata se, ettei viitasammakkopopulaatio häiriinny työmaavaiheesta. Myös toimien ajoittaminen lisääntymisajan ulkopuolelle on oleellista.

Kompensaatioaltaan osalta tulee tehdä merkittävää jatkokehitystä, jotta altaasta on mahdollista saada paremmin viitasammakoille soveltuva. Luontoselvitysten perusteella kompensaatioallas on rakennettu muutama vuosi sitten, muttei sinne kuitenkaan ole muodostunut kasvillisuutta, joka on edellytys viitasammakon elinympäristölle mm. kudun ja ravinnon osalta. Altaan reunojen tulee olla riittävän loivat, jotta kasvillisuutta voi kehittyä ja jotta viitasammakoiden kulku helpottuu.

On huomioitava, että viitasammakon elinympäristössä tulisi olla kosteikkokasvillisuuden lisäksi myös upos- ja kelluskasvillisuutta itse altaassa, mikä voi osoittautua haastavaksi yhtälöksi hulevesien kiintoaineen laskeutuksen kannalta. Laskeutusallas tulee pystyä puhdistamaan lietteestä säännöllisesti, mikä puolestaan heikentää viitasammakolle soveltuvia olosuhteita altaassa. Kokonaisratkaisuna alueelle tulisi rakentaa allasketju, jossa on ensin laskeutusallas, jota on mahdollista tarvittaessa puhdistaa myös koneellisesti, ja vasta sen jälkeen varsinainen viitasammakolle paremmin soveltuva kosteikkomainen lampiympäristö.

Talousvesi

YVA-selostuksen kohdassa 10.1. on kuvattu arviointikriteerit pohjaveden osalta ja avattu nykytilan herkkyyden termit ”vähäinen” ja ”kohtalainen”. Kohdassa kuvataan, että ”vähäinen” tarkoittaa, että hanke- tai vaikutusalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä sen läheisyydessä sijaitse yksityisiä talousvesikaivoja. Hankkeen arvioinnissa alue on kuvattu herkkyydeltään ”vähäinen”-luokkaan, vaikka selvityksessä on tunnistettu asukaskyselyjen pohjalta 15 talousvesikaivoa lähialueella, joista 4 sijaitsee alle 1 km etäisyydellä hankealueesta. Alueen nykytilan herkkyyden arviointi olisi syytä muuttaa luokkaan ”kohtalainen”, jonka kuvataan tarkoittavan, että hanke- tai vaikutusalue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ja/tai sen läheisyydessä on yksityisiä talousvesikaivoja.

Kohdassa 10.2.4. nykytilan arvioinnin herkkyydestä todetaan, että ”Hankealueen pohjavettä ei käytetä, mutta hankealueen läheisyyteen sijoittuu yksittäinen talousvesikaivo, sekä läheiselle ampumaradalle sijoittuu porakaivo.” Selvityksessä viitataan ajoittain yhteen kaivoon, toisaalta kaivoihin, vaikka selostuksessa on selvitetty, että lähialueen talousvesikäytössä olevia kaivoja on 15. Ampumaradan porakaivo on luokiteltu muuksi kuin talousvesikaivoiksi, vaikka porakaivot ovat talousvesikaivoja siinä missä rengaskaivotkin. Selostuksen

arviointiperusteet on syytä tarkastella 15 talousvesikaivon ja 4 lähialueen kaivon kannalta.

10.2.4. kohdassa lisäksi todetaan, että alueen vähäinen pohjaveden virtaus suuntautuu oletettavasti Lamminmäen alueelta kohti hankealuetta. Kuvauksen perusteella virtaussuunta on oletettu, eikä kattavasti tutkittu, joten virtaussuunnan perusteella ei tule jättää vaikutuksia lähimmille talousvesikaivoille arvioimatta.

Hankevaihtoehtojen kuvauksessa todetaan vaiheen 1 olevan kuormittavin kiintoaineiden osalta. Myös sulfaatti- ja kloridikuormituksen todetaan olevan suurinta.

10.3.2. todetaan, että hankealueen läheisiin talousvesikaivoihin ei aiheudu vaikutuksia hankkeen elinkaaren aikana, hankealueen ja talousveskaivojen verrattain suuren etäisyyden vuoksi. Etäisyys todetaan kuitenkin 4 kaivon osalta olevan alle 1 km ja hankealueen osittaisen moreenimaan kohtalaisesti pohjavettä muodostavaa.

Yllä mainitut selostuksen kohdat huomioiden VE1-, VE1 ja VE2 -vaihtoehtojen mukaisten läjitysmäärien muutosten vaikutusta alle 1 km etäisyydellä oleviin talousvesikaivoihin ei ole luotettavasti poissuljettu. Selostuksen arviota nykytilasta on syytä muuttaa luokkaan kohtalainen. Vaikutusten suuruuden arviointia pohjaveden ja kaivojen osalta ei voi arvioida luotettavasti. Vaikutusten arviointi ”pieni” perustuu tällä hetkellä kolmesta havaintoputkesta ja yhdestä talousvesikaivosta tehtyihin havaintoihin, läjitysmäärien ollessa 50 000 t/a. Vuosittainen läjitysmäärä on tarkoitus 3–6,5 -kertaistaa laajemmalle alueelle, ja lopullinen läjitysmäärä tulisi olemaan kaksinkertainen nykyisen toiminnan arvioituun kestoon nähden. YVA-selostuksessa on tunnistettu 15 lähialueen talousvesikäytössä olevaa kaivoa, joista kaksi on rengaskaivoja. 4 kaivoista sijoittuu 1 km etäisyydelle hankealueesta. Vedenlaadun tarkkailua esitetään laajennettavaksi aluetta 1 km lähempiin talousvesikaivoihin nykyisen tarkkailusyklin mukaan (kahdesti vuodessa). Koska selostuksessa todetaan, että 1. vaihe on kuormittavin, on 1. vaiheen aikana perusteltua tarkkailla vedenlaatua vielä tätä tiheämmin neljästi vuodessa sulfaatin, kloridin, sameuden, värin, hajun ja maun osalta.

Koska arviointiselostuksessa riskit on todettu pieniksi, ei selostuksen kohdassa 25 haitallisten vaikutusten lieventäminen ja ehkäisy ole esitetty mitään pohjavesivaikutusten osalta. Pohjavesivaikutusten ehkäisy ja lieventäminen olisi syytä arvioida, jos läjitystoiminnasta havaitaan aiheutuvan haittaa vedenlaadulle pohjavesi- tai kaivonäytteissä.

Melu ja pölynhallinta

YVA-selostuksen liitteenä olevassa meluselvityksessä (5.2.2026) melun yhteisvaikutukset on huomioitu. Hankealueelle aiemmin suunniteltua meluvallia ei ole toteutettu eikä ole tarkoitus toteuttaa, sillä selostuksen mukaan alueella ei tehdä eikä tulla tekemään seulontaa tai murskausta, joiden vuoksi meluvalli oli suunniteltu. Meluselvityksen mukaan mallinnetut päiväaikaiset keskiäänitasot (LAeq, klo 7–22) GRK Suomi Oy:n hankealuetta lähimmillä vakituisilla asuinkiinteistöillä ovat

yhteisvaikutustilanteessa 44…54 dB silloin, kun hankealueella toimiva kaivinkone toimii vähintään 2,5 m korkean varastokasan suojassa.

Lähiasutuksen sisätilojen meluarvot eivät saa ylittää asumisterveysasetuksessa asetettuja raja-arvoja. Mikäli meluntorjuntaratkaisuna käytetään varastokasaa kaivinkoneen suojana, on tärkeää määrittää valvonnan kannalta selkeästi, miten tämä saadaan toteutettua kaikissa tilanteissa riittävän hyvin. Tarvittaessa tulee harkita muita meluntorjuntaratkaisuja, kuten kiinteää meluvallia.

Selostuksessa mainitaan, että maanrakentamisen aiheuttamaa pölyämistä voidaan ehkäistä ja lieventää kastelemalla läjitysalueita sekä työmaaliikenteen hankealueella käyttämiä reittejä tarvittaessa kuivina jaksoina. Pölynhallinnan kannalta olisi myös hyvä, että etenkin hankealueen eteläosaan istutettaisiin kasvillisuutta tai rakennettaisiin maisemavalleja, jotka on mainittu selostuksessa myöhemmin tarkemmin esitettävinä lähimaisemaan liittyvinä lieventämistoimenpiteinä.

Maa-ainekset

Hankealue toimii jo nyt maankaatopaikkana, joten sen laajentaminen ei lähtökohtaisesti aiheuta niin paljon haittavaikutuksia kuin luonnonvaraiselle alueelle rakentaminen. Maanläjitysmäärät ovat kuitenkin niin suuret, että niiden takia haettavaksi tulisi ympäristölupa Lupa- ja valvontavirastolta. Voimaan tullessaan tämä ympäristölupa korvaisi nyt voimassa olevan ja samalla paikalla sijaitsevan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan myöntämän ympäristöluvan maankaatopaikalle. Uudessa ympäristöluvassa voidaan tarkemmin määritellä esimerkiksi täytön stabiliteetti, jätteiden hyödyntäminen penkereissä, vesien johtaminen melu- ja pölyasiat sekä tarkkailusuunnitelmat.

Lisääntynyt liikenne (etenkin vaihtoehdossa VE1), joka tulee pääosin kulkemaan Kellokosken ja Ohkolan kylien kautta, aiheuttaa paikallisille asukkaille viihtyisyyden alentumista, mikä selostuksessa todetaankin ja esitetään joitain parannuskeinoja siihen, kuten nopeuden alentaminen. Alueella on muitakin raskasta liikennettä lisääviä hankkeita, kuten Hirvihaaran ampumaurheilukeskuksen vallien rakentaminen ja lupahakemusvaiheessa oleva Morenia Oy:n kivilouhoshanke Äijänalhoon. Selostuksessa myönnetään, että alueen muut hankkeet voivat lisätä liikenteen aiheuttamaa kumulatiivista rasitusta, mutta esimerkiksi liikenteen yhteisvaikutukset kappaleessa ei mainita Hirvihaaran ampumaradan vallien rakentamista lainkaan, vaikka se on aivan hankealueen vieressä. Maa-ainekset myös tuodaan suunnitelmien mukaan enimmäkseen pääkaupunkiseudulta, joka on melko kaukana, 50–60 kilometrin päässä. On tehokkaampaa ja ekologisempaa käyttää maa-ainekset lähempänä kaivupaikkoja.

Ilmasto

Selostuksessa todetaan hankkeen ilmastovaikutusten olevan kielteisiä tarkasteltaessa hankkeen koko elinkaarta. Uusiutuvaa energiaa ei saada aurinkovoimalalla tuotettua tarpeeksi suhteessa mittaviin maanläjitystoiminnan aiheuttamiin ilmastopäästöihin. Keski-Uudenmaan

ympäristölautakunta katsoo, että uusiutuvan energian hankkeiden tulee lähtökohtaisesti olla ilmastovaikutuksiltaan myönteisiä.

Hankkeen laajuus ja pitkä toteutusaika huomioon ottaen maanläjitystoiminta näyttäytyy hankkeen keskeisenä osana, kun taas aurinkoenergian tuotanto liittyy alueen hyödyntämiseen läjitystoiminnan jälkeen.

Esittelijä ympäristönsuojelupäällikkö Ikonen Ekaterina

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa selostusosan mukaisen lausunnon asiasta Mäntsälän aurinkovoimahankkeen YVA-selostus

Kokouskäsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun esittelijä Ekaterina Ikonen muutti lausuntoa seuraavanlaisesti:

Maa-ainekset -kappaleen viimeisen kappaleen ensimmäinen lause muutetaan seuraavaan muotoon:

"Lisääntynyt liikenne (etenkin vaihtoehdossa VE1), joka tulee pääosin kulkemaan Kellokosken ja Hyökänummen taajamien sekä Ohkolan kylän kautta, aiheuttaa paikallisille asukkaille viihtyisyyden alentumista, mikä selostuksessa todetaankin ja esitetään joitain parannuskeinoja siihen, kuten nopeuden alentaminen."

Lautakunta hyväksyi esittelijän tekemän muutoksen yksimielisesti, joten se tuli lautakunnan päätökseksi.

Merkittiin tiedoksi, että terveysvalvonnan päällikkö Miia Suurkuukka poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:22.

Päätös

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päätti

- antaa seuraavan lausunnon asiasta Mäntsälän aurinkovoimahankkeen YVA-selostus:

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunto

Vesistöt

Hankkeen vaikutukset Ohkolanjokeen ja Keravanjokeen on arvioitu riittävällä tasolla.

YVA-selostuksessa on todettu, että kesällä 2026 on tehty maastokartoituksia sähkönsiirtoreitillä mm. pienvesiin liittyen. Näiden osalta pyydetään selvitysten tuloksia nähtäville niiden valmistuttua.

Pintavesinäytteenottoa tulee jatkaa, ja rakentamisvaiheen osalta tulee selvittää mahdollista tihennettyä näytteenottoväliä.

Luonto ja vieraslajit

Pidämme hyvin suositeltavana, että maanläjitystoiminnan päätyttyä alueen aluskasvillisuudessa suositaan matalakasvuista, paikallista niittylajistoa. Huomautamme, että monimuotoisen niittykasvillisuuden ylläpito vaatii hoitoa, eli niittoa ja niittojätteen pois keruuta. On myös tärkeää pitää haitalliset vieraslajit poissa niittykasvillisuudesta, mukaan lukien alueella jo laajalle levinnyt komealupiini. Maankaatopaikkojen niityttämisestä on hyviä kokemuksia esimerkiksi Vantaan Vehkalanmäellä ja Helsingin Vuosaarenhuipulla. Rohkaisemme ottamaan mallia näiden, ja muiden vastaavien alueiden toteutuksesta ja hoidosta. Parhaimmillaan maankaatopaikkojen paahteisella niittykasvillisuudella voi olla merkitystä erityisesti harvinaiselle perhoslajistolle.

Hankkeen vaikutukset ekologisiin yhteyksiin arvioidaan kielteisiksi. Ekologisiin yhteyksiin kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa on keskeistä huomioida hankkeen yhteisvaikutus lähialueen muiden hankkeiden kanssa. Huomautamme, että lähialueella on suunnitteilla useita hankkeita, jotka toteutuessaan myös heikentävät ekologisia yhteyksiä. Erityisesti maakunnallisen viheryhteyden säilyminen alueella tulee turvata.

Maankaatopaikkatoiminnan yhteydessä on syytä noudattaa valtakunnallista ohjeistusta haitallisia vieraslajikasveja sisältävän kasvi- ja maa-ainesjätteen käsittelyyn ympäristöluvanvaraisilla vastaanottopaikoilla (Sitowise ja Kainuun ELY-keskus 2025). On syytä huomioida, että vieraslajit leviävät herkästi myös sellaisille maankaatopaikoille, joilla niitä sisältävän maa-aineksen vastaanottaminen ei kuulu ympäristölupaan. Vieraslajien torjuntaa on syytä jatkaa pitkäjänteisesti koko hankkeen elinkaaren ajan, ja vähintään tarkkailla myös toiminnan loputtua. On myös aurinkovoimalan toiminnan kannalta merkittävää, että erityisesti suurikokoiset vieraslajit (esimerkiksi jättiputkiryhmän lajit sekä japanin- ja sahalinintatar) eivät pääse leviämään alueelle.

Viitasammakko

Hankkeen vaikutuksia viitasammakkoon on YVA-selostuksessa käsitelty kattavasti. Seurannan näkökulmasta on tärkeää, että viitasammakkokartoitukset on tehty vuosittain, jolloin populaatiosta ja sen kehityksestä saadaan pidemmän aikavälin tietoa. Menetelmiin on mahdollista lisätä myös eDna-menetelmä, jolla ei voi korvata kuuntelua, mutta joka mahdollistaa seurantaa laajemmin myös lisääntymisen ydinajan ulkopuolella. YVA-hankkeen vaihtoehdoista VE1 ja VE2 eivät ole tällä hetkellä mahdollisia, sillä selvitysten perusteella viitasammakko ei toistaiseksi ole levittäytynyt kompensaatioaltaaseen.

Vaihtoehto VE1-, jossa nykyiset turpeenottolammet säilytetään viitasammakon elinympäristönä, on VE0-vaihtoehdon ohella ainoa tällä hetkellä realistinen jatkotyöstettävä vaihtoehto. Myös vaihtoehdon VE1-osalta on kuitenkin huomionarvoisesti nostettu esiin viitasammakon elinympäristöön erityisesti rakennusvaiheessa mahdollisesti vaikuttavat riskitekijät, kuten kiintoainekuormitus sekä melu, pöly ja tärinä. Selostuksessa on tuotu esiin myös riittävät suojavyöhykkeet turpeenottolammille, joilla voidaan paremmin yrittää turvata se, ettei viitasammakkopopulaatio häiriinny työmaavaiheesta. Myös toimien ajoittaminen lisääntymisajan ulkopuolelle on oleellista.

Kompensaatioaltaan osalta tulee tehdä merkittävää jatkokehitystä, jotta altaasta on mahdollista saada paremmin viitasammakoille soveltuva. Luontoselvitysten perusteella kompensaatioallas on rakennettu muutama vuosi sitten, muttei sinne kuitenkaan ole muodostunut kasvillisuutta, joka on edellytys viitasammakon elinympäristölle mm. kudun ja ravinnon osalta. Altaan reunojen tulee olla riittävän loivat, jotta kasvillisuutta voi kehittyä ja jotta viitasammakoiden kulku helpottuu.

On huomioitava, että viitasammakon elinympäristössä tulisi olla kosteikkokasvillisuuden lisäksi myös upos- ja kelluskasvillisuutta itse altaassa, mikä voi osoittautua haastavaksi yhtälöksi hulevesien kiintoaineen laskeutuksen kannalta. Laskeutusallas tulee pystyä puhdistamaan lietteestä säännöllisesti, mikä puolestaan heikentää viitasammakolle soveltuvia olosuhteita altaassa. Kokonaisratkaisuna alueelle tulisi rakentaa allasketju, jossa on ensin laskeutusallas, jota on mahdollista tarvittaessa puhdistaa myös koneellisesti, ja vasta sen jälkeen varsinainen viitasammakolle paremmin soveltuva kosteikkomainen lampiympäristö.

Talousvesi

YVA-selostuksen kohdassa 10.1. on kuvattu arviointikriteerit pohjaveden osalta ja avattu nykytilan herkkyyden termit ”vähäinen” ja ”kohtalainen”. Kohdassa kuvataan, että ”vähäinen” tarkoittaa, että hanke- tai vaikutusalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä sen läheisyydessä sijaitse yksityisiä talousvesikaivoja. Hankkeen arvioinnissa alue on kuvattu herkkyydeltään ”vähäinen”-luokkaan, vaikka selvityksessä on tunnistettu asukaskyselyjen pohjalta 15 talousvesikaivoa lähialueella, joista 4 sijaitsee alle 1 km etäisyydellä hankealueesta. Alueen nykytilan herkkyyden arviointi olisi syytä muuttaa luokkaan ”kohtalainen”, jonka kuvataan tarkoittavan, että hanke- tai vaikutusalue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella ja/tai sen läheisyydessä on yksityisiä talousvesikaivoja.

Kohdassa 10.2.4. nykytilan arvioinnin herkkyydestä todetaan, että ”Hankealueen pohjavettä ei käytetä, mutta hankealueen läheisyyteen sijoittuu yksittäinen talousvesikaivo, sekä läheiselle ampumaradalle sijoittuu porakaivo.” Selvityksessä viitataan ajoittain yhteen kaivoon, toisaalta kaivoihin, vaikka selostuksessa on selvitetty, että lähialueen talousvesikäytössä olevia kaivoja on 15. Ampumaradan porakaivo on luokiteltu muuksi kuin talousvesikaivoiksi, vaikka porakaivot ovat talousvesikaivoja siinä missä rengaskaivotkin. Selostuksen

arviointiperusteet on syytä tarkastella 15 talousvesikaivon ja 4 lähialueen kaivon kannalta.

10.2.4. kohdassa lisäksi todetaan, että alueen vähäinen pohjaveden virtaus suuntautuu oletettavasti Lamminmäen alueelta kohti hankealuetta. Kuvauksen perusteella virtaussuunta on oletettu, eikä kattavasti tutkittu, joten virtaussuunnan perusteella ei tule jättää vaikutuksia lähimmille talousvesikaivoille arvioimatta.

Hankevaihtoehtojen kuvauksessa todetaan vaiheen 1 olevan kuormittavin kiintoaineiden osalta. Myös sulfaatti- ja kloridikuormituksen todetaan olevan suurinta.

10.3.2. todetaan, että hankealueen läheisiin talousvesikaivoihin ei aiheudu vaikutuksia hankkeen elinkaaren aikana, hankealueen ja talousveskaivojen verrattain suuren etäisyyden vuoksi. Etäisyys todetaan kuitenkin 4 kaivon osalta olevan alle 1 km ja hankealueen osittaisen moreenimaan kohtalaisesti pohjavettä muodostavaa.

Yllä mainitut selostuksen kohdat huomioiden VE1-, VE1 ja VE2 -vaihtoehtojen mukaisten läjitysmäärien muutosten vaikutusta alle 1 km etäisyydellä oleviin talousvesikaivoihin ei ole luotettavasti poissuljettu. Selostuksen arviota nykytilasta on syytä muuttaa luokkaan kohtalainen. Vaikutusten suuruuden arviointia pohjaveden ja kaivojen osalta ei voi arvioida luotettavasti. Vaikutusten arviointi ”pieni” perustuu tällä hetkellä kolmesta havaintoputkesta ja yhdestä talousvesikaivosta tehtyihin havaintoihin, läjitysmäärien ollessa 50 000 t/a. Vuosittainen läjitysmäärä on tarkoitus 3–6,5 -kertaistaa laajemmalle alueelle, ja lopullinen läjitysmäärä tulisi olemaan kaksinkertainen nykyisen toiminnan arvioituun kestoon nähden. YVA-selostuksessa on tunnistettu 15 lähialueen talousvesikäytössä olevaa kaivoa, joista kaksi on rengaskaivoja. 4 kaivoista sijoittuu 1 km etäisyydelle hankealueesta. Vedenlaadun tarkkailua esitetään laajennettavaksi aluetta 1 km lähempiin talousvesikaivoihin nykyisen tarkkailusyklin mukaan (kahdesti vuodessa). Koska selostuksessa todetaan, että 1. vaihe on kuormittavin, on 1. vaiheen aikana perusteltua tarkkailla vedenlaatua vielä tätä tiheämmin neljästi vuodessa sulfaatin, kloridin, sameuden, värin, hajun ja maun osalta.

Koska arviointiselostuksessa riskit on todettu pieniksi, ei selostuksen kohdassa 25 haitallisten vaikutusten lieventäminen ja ehkäisy ole esitetty mitään pohjavesivaikutusten osalta. Pohjavesivaikutusten ehkäisy ja lieventäminen olisi syytä arvioida, jos läjitystoiminnasta havaitaan aiheutuvan haittaa vedenlaadulle pohjavesi- tai kaivonäytteissä.

Melu ja pölynhallinta

YVA-selostuksen liitteenä olevassa meluselvityksessä (5.2.2026) melun yhteisvaikutukset on huomioitu. Hankealueelle aiemmin suunniteltua meluvallia ei ole toteutettu eikä ole tarkoitus toteuttaa, sillä selostuksen mukaan alueella ei tehdä eikä tulla tekemään seulontaa tai murskausta, joiden vuoksi meluvalli oli suunniteltu. Meluselvityksen mukaan mallinnetut päiväaikaiset keskiäänitasot (LAeq, klo 7–22) GRK Suomi Oy:n hankealuetta lähimmillä vakituisilla asuinkiinteistöillä ovat

yhteisvaikutustilanteessa 44…54 dB silloin, kun hankealueella toimiva kaivinkone toimii vähintään 2,5 m korkean varastokasan suojassa.

Lähiasutuksen sisätilojen meluarvot eivät saa ylittää asumisterveysasetuksessa asetettuja raja-arvoja. Mikäli meluntorjuntaratkaisuna käytetään varastokasaa kaivinkoneen suojana, on tärkeää määrittää valvonnan kannalta selkeästi, miten tämä saadaan toteutettua kaikissa tilanteissa riittävän hyvin. Tarvittaessa tulee harkita muita meluntorjuntaratkaisuja, kuten kiinteää meluvallia.

Selostuksessa mainitaan, että maanrakentamisen aiheuttamaa pölyämistä voidaan ehkäistä ja lieventää kastelemalla läjitysalueita sekä työmaaliikenteen hankealueella käyttämiä reittejä tarvittaessa kuivina jaksoina. Pölynhallinnan kannalta olisi myös hyvä, että etenkin hankealueen eteläosaan istutettaisiin kasvillisuutta tai rakennettaisiin maisemavalleja, jotka on mainittu selostuksessa myöhemmin tarkemmin esitettävinä lähimaisemaan liittyvinä lieventämistoimenpiteinä.

Maa-ainekset

Hankealue toimii jo nyt maankaatopaikkana, joten sen laajentaminen ei lähtökohtaisesti aiheuta niin paljon haittavaikutuksia kuin luonnonvaraiselle alueelle rakentaminen. Maanläjitysmäärät ovat kuitenkin niin suuret, että niiden takia haettavaksi tulisi ympäristölupa Lupa- ja valvontavirastolta. Voimaan tullessaan tämä ympäristölupa korvaisi nyt voimassa olevan ja samalla paikalla sijaitsevan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan myöntämän ympäristöluvan maankaatopaikalle. Uudessa ympäristöluvassa voidaan tarkemmin määritellä esimerkiksi täytön stabiliteetti, jätteiden hyödyntäminen penkereissä, vesien johtaminen melu- ja pölyasiat sekä tarkkailusuunnitelmat.

Lisääntynyt liikenne (etenkin vaihtoehdossa VE1), joka tulee pääosin kulkemaan Kellokosken ja Hyökänummen taajamien sekä Ohkolan kylän kautta, aiheuttaa paikallisille asukkaille viihtyisyyden alentumista, mikä selostuksessa todetaankin ja esitetään joitain parannuskeinoja siihen, kuten nopeuden alentaminen. Alueella on muitakin raskasta liikennettä lisääviä hankkeita, kuten Hirvihaaran ampumaurheilukeskuksen vallien rakentaminen ja lupahakemusvaiheessa oleva Morenia Oy:n kivilouhoshanke Äijänalhoon. Selostuksessa myönnetään, että alueen muut hankkeet voivat lisätä liikenteen aiheuttamaa kumulatiivista rasitusta, mutta esimerkiksi liikenteen yhteisvaikutukset kappaleessa ei mainita Hirvihaaran ampumaradan vallien rakentamista lainkaan, vaikka se on aivan hankealueen vieressä. Maa-ainekset myös tuodaan suunnitelmien mukaan enimmäkseen pääkaupunkiseudulta, joka on melko kaukana, 50–60 kilometrin päässä. On tehokkaampaa ja ekologisempaa käyttää maa-ainekset lähempänä kaivupaikkoja.

Ilmasto

Selostuksessa todetaan hankkeen ilmastovaikutusten olevan kielteisiä tarkasteltaessa hankkeen koko elinkaarta. Uusiutuvaa energiaa ei saada aurinkovoimalalla tuotettua tarpeeksi suhteessa mittaviin maanläjitystoiminnan aiheuttamiin ilmastopäästöihin. Keski-Uudenmaan

ympäristölautakunta katsoo, että uusiutuvan energian hankkeiden tulee lähtökohtaisesti olla ilmastovaikutuksiltaan myönteisiä.

Hankkeen laajuus ja pitkä toteutusaika huomioon ottaen maanläjitystoiminta näyttäytyy hankkeen keskeisenä osana, kun taas aurinkoenergian tuotanto liittyy alueen hyödyntämiseen läjitystoiminnan jälkeen.

Tiedoksi Lupa- ja valvontavirasto kirjaamo@lvv.fi (viite: diaarinumero LVVU/71717/2026)

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Mäntsälän aurinkovoimahanke, sijainti kartalla
2	GRK Mäntsälä aurinkovoimala lausunto KUYK 18.11.2025

Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 17.9.2026.

Piritta Kärkkäinen
pöytäkirjanpitäjä

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 104

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	11.08.2026 14:03:56 UTC+03:00

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

kirjaamo@lvv.fi

Viite: LVV-U/71717/2026

Metsähallituksen lausunto GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta

Uudenmaan ELY-keskus on kuuluttanut GRK Suomi Oy:n suunnitteleman aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA-selostuksen). Aurinkovoima-alue on kooltaan noin 30 ha ja se sijaitsee Hirvihaarassa 11 km Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen.

YVA-menettelyssä tarkastellaan nollavaihtoehdon (VE0) lisäksi kolmea hankevaihtoehtoa (VE1-, VE1, VE2), joissa alueelle toteutetaan 5,0–5,5 MWp suuruinen aurinkovoima-alue. Lisäksi alueelle läjitetään seuraavien 6–12 vuoden aikana eri vaihtoehdoissa 1,8–2,0 milj. tonnia maa-aineksia. Aurinkovoimala liitetään maakaapelilla tai ilmajohdolla Nivos Verkot Oy:n 110 kV voimajohtoon, joka sijaitsee noin 900 metriä tuotantoalueesta etelään.

Metsähallitus lausuu hankkeesta valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana sekä valtion luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavana viranomaisena. Suunnitellulla tuotantoalueella tai sähkönsiirtoreitille ei sijoitu Metsähallituksen hallinnassa olevia kiinteistöjä. Metsähallitus hallinnoi noin 5 km hankealueen eteläpuolelle sijoittuvaa Ohkolanjokilaakson luonnonsuojelu- ja Natura-aluetta (FI0100061, SAC). Luonnonsuojelualue on perustettu ympäristöministeriön asetuksella YmA 333/2021.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja toteaa siitä lausuntonaan seuraavaa:

Hankkeessa Hirvihaaran tuotantoalueelle toteutetaan 30 ha laajuinen aurinkovoima-alue. Osaa alueesta käytetään nykyisin maankaatopaikka-alueena. Aurinkopaneelien

toteuttamiseksi alueelle läjitetään 1,8–2,0 milj. tonnia uusia maamassoja ja erilaisia kierrätysmateriaaleja tuotantoalueen korottamiseksi ennen paneelien asentamista.

Metsähallituksen hallinnassa olevista alueista hankkeella voi olla välillisiä vaikutuksia Ohkolanjoen luonnonsuojelualueeseen, jos maamassojen ja kierrätysmateriaalien läjitystoiminnan lisääntyminen vaikuttaa alueelta tulevien valumavesien määrään ja laatuun. Suuren etäisyyden vuoksi hankkeen elinympäristömuutoksilla tai häiriövaikutuksilla ei sen sijaan ole vaikutusta Metsähallituksen hallinnassa oleviin alueisiin.

Laaditun hulevesisuunnitelman (YVA-selostus, liite 2) mukaan aurinkovoima-alueen rakentamisen aikaisia hulevesiä hallitaan alueelle toteutettavien laskeutusaltaiden avulla, joista valumavedet ohjataan aluetta ympäröiviin ojiin ja edelleen Ohkolanjokeen. YVA-selostuksen (kpl 11.3) mukaan hankkeen toteuttaminen voi kasvattaa mm. kiintoaineen, sulfaattien sekä useiden haitta-aineiden pitoisuuksia tuotantoalueen alapuolisissa ojissa sekä Ohkolanjoessa. Hankkeen vaikutus Ohkolanjokeen laskevaan puroon arvioidaan YVA-selostuksessa keskisuuren kielteiseksi. Ohkolanjoen osalta vaikutuksen arvioidaan jäävän pieniksi joen suuremman valuma-alueen ja parempien sekoittumisolosuhteiden vuoksi.

Metsähallitus huomauttaa, että hankkeen suunniteltu rakentamisaika on hyvin pitkä, minkä vuoksi myös siitä aiheutuva pintavesikuormitus jakautuu pitkälle ajalle. Metsähallitus katsoo, että erityisesti rakentamisen aikaisten valuma- ja hulevesien hallinta on keskeisessä asemassa Ohkolanjoen tilaan kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseksi. Laskeutusaltaita ja niiden liittyviä rakenteita suunniteltaessa tulee varmistua siitä, että altaiden kapasiteetti riittää käsittelemään tuotantoalueella sen rakentamisen aikana syntyvät vedet. Lisäksi Metsähallitus katsoo, että YVA-selostuksessa (kpl 11.4) esitetyt toimenpiteet (mm. hiekka- ja biosuodatusrakenteet) vesienkäsittelyn tehostamiseksi ovat alueelle sijoitettavien maamassojen määrän sekä rakentamisvaiheen pitkän keston vuoksi perusteltuja.

YVA-selostuksessa (kpl 26) esitetään pintavesivaikutusten seurannan osalta pintavesitarkkailun jatkamista maankaatopaikka-alueen voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Seurantaan esitetään kuitenkin lisättäväksi kokonaisfosforin seuranta sekä virtaaman mittaus rakentamisalueiden alapuolisilla vedenlaadun seurantapisteillä. Metsähallitus katsoo, että esitetty seurantaohjelma on pääosin riittävä. Seurannassa tulee kuitenkin varautua korjaaviin toimenpiteisiin, jos valumavesien mukana vesistöön kulkeutuvien kiinto- tai haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät sallitut raja-arvot.

Lausunnon on valmistellut maankäytön erityisasiantuntija Asko Ijäs Metsähallituksen luontopalveluista.

Turussa 11.8.2026

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, luontopalvelut

Tiedoksi Metsähallitus

Metsähallitus
PL 80 (Opastinsilta 12 C)
FI-00521 HELSINKI, Suomi Finland
Tel. 0206 39 4000
kirjaamo@metsa.fi
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Hirvihaara, Mäntsälä.

Kuntakehityslautakunta 26.08.2026 § 88
831/11.07.00.01/2025

Toiminta
GRK Suomi Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (YVA selostuksen). Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima arviointi hankkeen ympäristövaikutuksista.
GRK Suomi Oy suunnittelee aurinkovoimalaa Mäntsälän kunnan alueelle. Noin 30 hehtaarin laajuinen hankealue sijaitsee Hirvihaaran kylässä, 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen. Hankealuetta korotetaan maa-aineksilla, joita toteutusvaihtoehdosta riippuen läjitetään enimmillään noin 2 000 000 tonnia. Aurinkopaneelit asennetaan maa-aineksilla pengerrettyihin valleihin. Aurinkovoimala liitetään maakaapelilla tai ilmajohdolla alueesta noin 900 metriä etelään sijaitsevaan Nivos Verkot Oy:n 110 kV voimajohtoon. Hankkeen toteutus kestää vaihtoehdosta riippuen 6–12 vuotta.

Hankkeen vaihtoehdot (VE) YVA-menettelyssä:
VE0: Aurinkovoimalaa ei toteuteta. Alueen maanläjitystoimintaa jatketaan nykyisen luvan mukaisesti. Maamassoja läjitetään enimmillään 50 000 tonnia vuodessa.

VE1-: Hanke toteutetaan 6 vuodessa. Turpeennostoaltaat jätetään paikoilleen täyttämättä viitasammakoiden elinympäristön turvaamiseksi. Muu osa hankealueesta korotetaan ja rakennetaan. Maamassoja läjitetään n. 300 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 1 800 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,0 MWp.

VE1: Hanke toteutetaan 6 vuodessa. Maamassoja läjitetään n. 340 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 2 000 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,5 MWp.

VE2: Hanke toteutetaan 12 vuodessa. Maamassoja läjitetään n. 170 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 2 000 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,5 MWp.

Nähtävilläolo ja kuuleminen
Kuulutus pidetään nähtävillä 1.7.–28.8.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa www.lvv.fi/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot. Kuulutus ja arviointiselostus julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/GRK-Mantsala-aurinkovoima-YVA. YVA-selostukseen voi tutustua tänä aikana myös Mäntsälän kunnantalon palvelupiste Vinkissä (Heikinkuja 4,

04600 Mäntsälä).

Hankkeen ja arviointiselostuksen esittelytilaisuus pidettiin etäyhteydellä tiistaina 11.8.2026 kello 17–18.30.

Valmistelija

Kaavasuunnittelija Juuso Muttilainen, juuso.muttilainen@mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta päättää antaa Lupa- ja valvontavirastolle liitteen 1 mukaisen lausunnon GRK Suomi Oy:n Mäntsälän aurinkovoimahankkeen YVA-selostuksesta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Liite 1: Lausunto koskien GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
Liite 2: YVA-arviointiselostus

Otteen oikeaksi todistaa

27.08.2026

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tuula Vænerberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja Pöytäkirja viedään nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 1.9.2026.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 88

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

MÄNTSÄLÄ

Kuntakehityslautakunta 26.8.2026

Lausunto Lupa- ja valvontavirastolle GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, Hirvihaara, Mäntsälä.

Uudenmaan ELY-keskuksen viite: LVV U/71717/2026

Yleiset kommentit YVA-selostuksesta
Kyseessä oleva ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) koskee Mäntsälän Hirvihaaran kylässä sijaitsevalle kiinteistölle 505-403-8-74 suunniteltua hanketta. Hankealueen pinta-ala on noin 30 hehtaaria ja sille suunniteltavan aurinkovoimalan kokonaisteho on hankevaihtoehdosta riippuen noin 5,0–5,5 MWp. Hankealueelle on tarkoitus sijoittaa merkittävä määrä maa-aineksia ja kiertotalousmateriaaleja, yhteensä noin 1,8 miljoonaa tonnia vaihtoehdossa VE1- ja noin 2,0 miljoonaa tonnia vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. YVA-menettelyssä tarkastellaan lisäksi hankkeen toteuttamatta jättämistä eli vaihtoehtoa VE0, jossa aurinkovoimahanketta ei toteuteta ja alueen toimintaa jatketaan nykyisen ympäristöluvan mukaisesti maa-ainesten vastaanotto- ja läjitystoimintana.

Mäntsälän kunta toteaa, että YVA-selostus on laadittu laajana ja siinä on käsitelty hankkeen vaikutuksia monipuolisesti. Selostuksessa on tunnistettu hankkeen merkittävimmiksi kielteisiksi vaikutuksiksi erityisesti viitasammakkoon ja ekologiseen kytkeytyneisyyteen kohdistuvat vaikutukset, rakentamisvaiheen liikennevaikutukset sekä lähimaisemaan kohdistuvat vaikutukset.

Ohjelmavaiheessa annetun lausunnon huomioiminen
YVA-ohjelmassa hankkeen maa-ainesten läjityksen tarpeellisuus aurinkovoimalahankkeen toteuttamiselle jäi epäselväksi. YVA-menettely koskee kuitenkin lähtökohtaisesti vain maa-ainesten vastaanoton, alueen korottamisen ja vallirakenteiden muodostamaa kokonaisuutta. Selostusvaiheessa hankkeen eri osa-alueiden keskinäisten riippuvuuksien ja vaikutusten tarkastelu kokonaisuutena on ollut perusteltua ja tämä on tuotu esille selvemmin ja kattavammin. Kunnan ohjelmavaiheessa esittämiä huomioita on huomioitu lisäksi muun muassa aurinkopaneelien asentamisen vaiheistuksen, hankealueen itäosan suojapuuston kuvauksen, liikennevaikutusten tarkastelun sekä Fingrid Oyj:n Hausjärvi-Anttila 400 kV voimajohtohankkeen osalta.

Maa-ainesmäärän laskentaperusteita on avattu selostuksessa ohjelmavaiheessa jätetyn lausunnon jälkeen. YVA-selostuksen perusteella jää osittain avoimeksi, missä määrin esitetty 1,8–2,0 miljoonan tonnin maa-ainesmäärä liittyy alueen yleiseen korottamiseen ja missä määrin aurinkopaneeleiden vallirakenteiden toteuttamiseen. Selostuksessa esitetään myös tyypillisempi telinepaneeliratkaisu, mikä ei välttämättä edellytä maavalleja. YVA-menettelyssä on toivottavaa tehdä linjaus maa-ainesläjityksen korkeusasemasta. Mikäli paneeleita toteutettaisiin vallirakenteiden sijasta laajemmin telineisiin perustuvina ratkaisuina, voi syntyä tilanne, jossa YVA-menettelyssä tarkasteltu kokonaismaa-ainesmäärä säilyy ennallaan, mutta maa-aineksia käytetään aiempaa laajemmin alueen yleiseen korottamiseen. Tällöin YVA-tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan uudestaan.

Näiden kysymysten tarkempi arviointi liittyy olennaisesti hankkeen ympäristövaikutuksiin, maa-ainesten vastaanottoon sekä rakenteellisiin ratkaisuihin. Kunta korostaa, että

ympäristöviranomaisten asiantuntemus ja arviot näiden hyväksyttävyydestä ovat ratkaisevia ja ympäristöviranomaisten tulee lausunnoissaan ja päätöksissään nämä linjata.

Hankevaihtoehtojen vertailu
YVA-selostuksessa tarkastellaan vaihtoehtoja VE1-, VE1 ja VE2 sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä eli vaihtoehtoa VE0. Vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 maa-ainesmäärä on sama, noin 2,0 miljoonaa tonnia, mutta toteutusaika eroaa siten, että VE1 toteutettaisiin noin kuudessa vuodessa ja VE2 noin 12 vuodessa. Vaihtoehdossa VE1- turpeennostoaltaat jätettäisiin täyttämättä ja maa-ainesmäärä olisi noin 1,8 miljoonaa tonnia.

Kunnan näkökulmasta vaihtoehtojen keskeinen ero viitasammakoiden altaiden lisäksi liittyy päivittäiseen raskaan liikenteen määrään ja haittojen kestoon. Lyhyempi toteutusaika merkitsee suurempaa päivittäistä kuljetusmäärää, kun taas pidempi toteutusaika jakaa kuljetukset pidemmälle ajanjaksolle mutta pidentää samalla kyläalueisiin ja lähiasutukseen kohdistuvien vaikutusten kestoa.

Eri vaihtoehtojen välinen kokonaisarviointi on kunnan näkemyksen mukaan perusteltua tehdä yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä, jossa voidaan ottaa huomioon YVA-selostuksen lisäksi kaikki annetut lausunnot, mielipiteet ja asiantuntija-arviot. Kunta kuitenkin korostaa, että vaihtoehtojen vertailussa tulee kiinnittää hankealuetta laajempiin vaikutuksiin erityistä huomiota, kuten päivittäisiin liikennemääriin, kuljetusten kestoon, kyläalueiden liikenneturvallisuuteen ja alempaan tieverkkoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Liikennevaikutukset ja vaikutukset kyläalueisiin
Mäntsälän kunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen liikennevaikutuksiin. YVA-selostuksessa rakentamisen aikainen liikenne on tunnistettu yhdeksi hankkeen merkittävimmistä kielteisistä vaikutuksista. Selostuksen mukaan vaihtoehdoissa VE1 ja VE1- maa-aineskuljetuksia aiheutuisi noin 23–40 kuorma-autoa vuorokaudessa ja vaihtoehdossa VE2 noin 12-20 kuorma-autoa vuorokaudessa. Kuljetusten arvioidaan jatkuvan hankevaihtoehdon mukaan noin 6–12 vuoden ajan.

Kunta pitää tärkeänä, että liikennevaikutusten vaikutusten kattavuutta tarkastellaan koko kuljetusreitistön ja erityisesti kyläalueiden näkökulmasta. Vaikutuksia voi kohdistua muun muassa Kellokosken, Hyökännummen, Arolan, Ohkolan ja Hirvihaaran suunnan liikenneympäristöihin sekä kyläalueiden asumisviihtyvyyteen ja liikenneturvallisuuteen.

Pitkäkestoinen raskaan liikenteen kasvu voi vaikuttaa liikenneturvallisuuden lisäksi koettuun turvallisuuteen, meluun, pölyyn ja kyläalueiden viihtyisyyteen. Kunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että Hirvihaarassa sijaitsee painorajoitettu silta, joka voi estää raskaan liikenteen kulun hankealueelta maantielle 140. Mikäli raskas liikenne ei voi käyttää tätä yhteyttä, kulku hankealueelta Hyvinkääntien eli valtatien 25 suuntaan tapahtuisi käytännössä Hirvihaaran koulun vierestä Kuntomajantietä pitkin. Tämä korostaa tarvetta arvioida kuljetusten vaikutuksia erityisesti kouluympäristössä sekä jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden näkökulmasta.

Kunta katsoo, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota raskaan liikenteen reittivalintoihin, painorajoitetun sillan vaikutuksiin, liikenteen ajoittumiseen, teiden kuntoon sekä maa- ja saviaineksen kulkeutumisen estämiseen yleisille teille.

Liikennevaikutusten hallintaa koskevat ratkaisut tulee esittää jatkosuunnittelussa riittävän konkreettisesti, jotta niitä voidaan arvioida mahdollisessa lupakäsittelyssä. Lähtökohtana tulee olla, että liikennevaikutuksia tulee hankkeen toteutuksen aikana vähentää mahdollisimman paljon.

Ympäristövaikutukset ja viranomaisosaaminen
Mäntsälän kunta toteaa, että hankkeen ympäristövaikutuksiin, kuten pohjavesiin, pintavesiin, maaperään, hulevesien hallintaan, viitasammakkoon, luontoarvoihin, pölyyn ja meluun liittyvä tarkempi viranomaisarviointi kuuluu suurelta osin Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen asiantuntemukseen kunnan valvovana ympäristönsuojeluviranomaisena.

Kunta pitää tärkeänä, että Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunto ja asiantuntijanäkemykset otetaan YVA-menettelyssä ja myöhemmissä lupavaiheissa keskeisesti huomioon. Tässä lausunnossa kunta painottaa erityisesti maankäyttöön, liikennevaikutuksiin, kyläalueiden olosuhteisiin sekä hankkeen jatkosuunnittelun aineistotarpeisiin liittyviä näkökulmia.

Maisema, suojapuusto ja lähiasutus
Kunta totesi ohjelmavaiheessa, että hankealueen itäosan ja Hirvihaarantien välinen suojapuusto oli kuvattu ohjelmassa liian vahvana. YVA-selostuksessa tätä on tarkennettu siten, että hankealueen itäosan ja Hirvihaarantien välillä esiintyy lähinnä harvaa puustoa.

Kunta pitää korjausta tarpeellisena. Selostuksen mukaan lähimaisemaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu merkittäviksi erityisesti hankealueen lounaispuolella olevan lähimmän asutuksen osalta. Kunta toteaa, että mahdolliset maisemavaikutuksia lieventävät toimet tulee tarkentaa hankkeen jatkosuunnittelussa siinä määrin kuin ne ovat YVA-menettelyn jälkeen lupakäsittelyssä arvioitavissa.

YVA-selostuksen riittävyys ja yhteysviranomaisen rooli
Kunta toteaa, että YVA-menettelyn tarkoituksena on selvittää hankkeen merkittävät ympäristövaikutukset ja tuottaa tietoa hankkeen jatkosuunnittelua sekä mahdollisia lupamenettelyjä varten. YVA-menettelyssä ei ratkaista hankkeen toteuttamiskelpoisuutta tai luvan myöntämisen edellytyksiä, vaan yhteysviranomainen arvioi arviointiselostuksen riittävyyden ja laadun sekä antaa perustellun päätelmän hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Kunnan näkemyksen mukaan YVA-selostus ja sen oheisliitteet käsittelevät vaikutusteemoja laajasti. Kunta pitää kuitenkin tärkeänä, että yhteysviranomainen arvioi perustellussa päätelmässään erityisesti maa-ainesmäärän laskentaperusteisiin, raskaan liikenteen vaikutuksiin sekä hankkeen eri toimintojen muodostamaan kokonaisuuteen liittyvät epävarmuudet.

Mäntsälän kunnalla ei ole muutoin huomautettavaa YVA-arviointiselostukseen.

Aihe: GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanke, Hirvihaara, Mäntsälä, YVA-selostus; Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto
Lähetetty: 28.8.2026, 14.12.45
Mistä: Kärkkäinen Arto (Elinvoimakeskus)<arto.karkkainen@elinvoimakeskus.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo
Kopio: ylva.wahlstrom; marko.kelkka; krista.kumanto-kooni; jenni.rautiainen; jan.berghall; olli.heikkila; jaakko.kuha; Yli-Jama Laura; Kallio Katri

---

Luokat: K2_Maritta

GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanke, Hirvihaara, Mäntsälä, YVA-selostus; Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto
28.8.2026 UUD/6727/2026

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö1.7.2026, LVV-U/71717/2026

GRK Suomi Oy suunnittelee aurinkovoimalan rakentamista Mäntsälän Hirvihaaran alueelle noin 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen. Hankealueen koko
ja sille maksimissaan sijoittuva aurinkovoimala on noin 30 ha. Hankealuetta korotetaan maa-aineksilla, joita toteutusvaihtoehdosta riippuen läjitetään enimmillään noin 2 000 000 tonnia. Aurinkopaneelit asennetaan maa-aineksilla pengerrettyihin valleihin. Sähkönsiirto toteutetaan liittymällä 110 kV:n sähköverkkoon ilmajohdolla tai maakaapelilla. Sähkönliityntäpiste sijaitsee hankealueen eteläpuolella noin 900 metrin etäisyydellä hankealueen rajasta etelän suuntaan.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikennevaikutusten arviointi on riittävän kattava.

Hankkeessa esitetty maa-ainesten kuljetusten määrä on suuri ja kuljetukset lisäävät huomattavasti läheisen tieverkon raskasta liikennettä. Maamassat kuljetetaan hankealueelle pääosin Uudenmaan, lähinnä pääkaupunkiseudun alueelta. Liikennöinti tapahtuu pääosin Valtatie neljän kautta ja loppuosassa Kellokosken ja Ohkolan asutuskeskittymien läpi. Kuljetuksista viimeiset noin 15 km sijoittuu pienemmille tieosuuksille, lähinnä Hirvihaarantielle, Ohkolantielle, Vanhalle Lahdentielle ja Linjatielle. Kyseinen hanke ja myös muut alueelle suunnitellut hankkeet, kuten ampumaurheilukeskuksen uusien vallien rakentaminen, lisäävät huomattavasti raskasta liikennettä Ohkolan alueella.

Uudenmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto toteaa, että tällä hetkellä ei ole käynnissä suunnitelmia hankealueen tieverkon parantamiseksi. Elinvoimakeskuksen mahdollisuudet parantaa alueen tieverkkoa ovat nykyisen kaltaisessa rahoitustilanteessa varsin rajalliset. Työnaikaisiin nopeusrajoitusten alentamisen mahdollisuutta tutkitaan tarpeiden mukaisesti, kun hankkeiden toteutumisen aikataulut ovat varmentuneet.

Hirvihaarantielle ja Ohkolantielle ajoneuvojen mukana kulkeutuvat maa- ja saviainekset tulee minimoida, tämä on huomioitava myös hankkeen jatkosuunnittelussa ja erityisesti työmaan liikennejärjestelyissä. Uudet voimajohdot eivät saa estää tai haitata maanteiden käyttöä ja kunnossapitoa myöskään rakentamisen aikana.

Arto Kärkkäinen
Ympäristövastaava
Uudenmaan elinvoimakeskus
Liikenneosasto
p. 0400 432288
sp. arto.karkkainen@elinvoimakeskus.fi

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Mari Heilimä Siivola	Telia	20.08.2026 15:27:39 UTC+03:00

Aluesuunnittelu / Henri Jutila

Lupa- ja valvontavirasto / Niina Pirttiniemi

LVV-U/71717/2026

Lausunto GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta Mäntsälässä koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta, joka koskee GRK Suomi Oy:n aurinkovoimahanketta Mäntsälän kunnan Hirvihaaran alueella.

Hankkeen kuvaus

GRK Suomi Oy suunnittelee Mäntsälän kunnan alueelle aurinkovoimalaa. Noin 30 hehtaarin laajuinen hankealue sijaitsee Hirvihaaran kylässä, 11 kilometriä Mäntsälän kuntakeskuksesta lounaaseen.

Hankealuetta korotetaan maa-aineksilla, joita toteutusvaihtoehdosta riippuen läjitetään enimmillään noin 2 000 000 tonnia. Aurinkopaneelit asennetaan maa-aineksilla pengerrettyihin valleihin. Aurinkovoimala liitetään maakaapelilla tai ilmajohdolla alueesta noin 900 metriä etelään sijaitsevaan Nivos Verkot Oy:n 110 kV voimajohtoon. Hankkeen toteutus kestää vaihtoehdosta riippuen 6–12 vuotta.

Hankkeen vaihtoehdot (VE)

- VE0: Aurinkovoimalaa ei toteuteta. Alueen maanläjitystoimintaa jatketaan nykyisen luvan mukaisesti. Maamassoja läjitetään enimmillään 50 000 tonnia vuodessa.
- VE1-: Hanke toteutetaan 6 vuodessa. Turpeennostoaltaat jätetään paikoilleen täyttämättä viitasammakoiden elinympäristön turvaamiseksi. Muu osa hankealueesta korotetaan ja rakennetaan. Maamassoja läjitetään n. 300 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 1 800 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,0 MWp.
- VE1: Hanke toteutetaan 6 vuodessa. Maamassoja läjitetään n. 340 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 2 000 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,5 MWp.
- VE2: Hanke toteutetaan 12 vuodessa. Maamassoja läjitetään n. 170 000 tonnia vuodessa eli yhteensä noin 2 000 000 tonnia. Aurinkovoimalan kokonaisteho on noin 5,5 MWp.

Lausunto

Uudenmaan liitto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Uudenmaan liiton YVA-ohjelmavaiheessa antaman lausunnon huomioiminen
Uudenmaan liitto kiinnitti YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa huomiota siihen, että hankkeen vaihtoehtotarkastelusta puuttui vaihtoehto, jossa kokonaisläjitysmäärä jäisi selkeästi pienemmäksi kuin 1 800 000–2 000 000 tonnia. YVA-selostuksessa tällaista vaihtoehtoa ei ole otettu mukaan tarkasteluun, vaan hankevastaava on perustellut suuria läjitysmääriä aurinkopaneelien varjostumisen estämisellä sekä alueen pehmeiden maakerrosten vaatimalla esirakentamisella ja pengerryksellä. Vaikka hankevastaava on esittänyt perustelut valitulle ratkaisulle, Uudenmaan liitto toteaa, että hanke näyttäytyy edelleen alueellisesti ja ympäristövaikutuksiltaan ensisijaisesti erittäin mittavana maanläjityshankkeena, jonka jälkikäyttömuotona on aurinkovoimantuotanto.

Muilta osin Uudenmaan liiton ohjelmavaiheessa esiin nostamat teemat, kuten yhteisvaikutusten tarkempi arviointi sekä vähäisiksi arvioitujen vaikutusten parempi perustelu, on YVA-selostuksessa huomioitu ja avattu asianmukaisesti.

Arviointien riittävyys, maakunnalliset arvot ja johtopäätökset
YVA-selostus on laadittu perusteellisesti, ja siinä käytetyt arviointimenetelmät ovat kattavia ja selkeästi kuvattuja. Selostus antaa riittävät ja tarvittavat tiedot hankkeen myöhempää lupaharkintaa varten.

Maakunnallisten arvojen näkökulmasta keskeistä on hankkeen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin (Uusimaakaava 2050: Helsingin seudun vaihemaakuntakaava sekä Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava). Hankealue sijoittuu maakuntakaavassa metsätalousvaltaiselle alueelle (MLY), joka on ekologisen verkoston kannalta merkittävä. YVA-selostuksessa on tunnistettu ja arvioitu oikeansuuntaisesti, että hanke on osin ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa, sillä se muuttaa luonnontilaista tai metsätalouskäytössä olevaa aluetta teolliseksi ympäristöksi ja katkaisee ekologisia yhteyksiä. Vaikutukset ekologiseen kytkeytyneisyyteen ja luonnon monimuotoisuuteen on arvioitu selostuksessa asianmukaisesti keskisuuriksi ja kielteisiksi. Uudenmaan liitto yhtyy selostuksen johtopäätökseen siitä, että vaikka itse hankealue on jo osin ihmisen muokkaama, hankkeen aiheuttama estevaikutus ja reunavaikutukset ovat alueellisesti merkittäviä.

Ilmastovaikutukset
Ilmastovaikutusten arviointi on selostuksessa tehty ansiokkaasti ja rehellisesti. Aurinkovoimahankkeet ovat lähtökohtaisesti Uudenmaan liiton ja koko maakunnan ilmastotavoitteiden mukaisia edistäessään uusiutuvan energian tuotantoa. Tämän kyseisen hankkeen osalta YVA-selostus kuitenkin osoittaa varsin selkeästi, että hankkeen ilmastovaikutukset ovat koko elinkaaren tarkastelussa negatiiviset.

Hankkeen aiheuttamat massiiviset rakentamisvaiheen päästöt, erityisesti 2 miljoonan maa-ainestonnin kuljetuslogistiikka, sekä maaperän ja kasvillisuuden hiilivarastojen ja -nielujen menetykset ylittävät aurinkovoimalan 30 vuoden elinkaaren aikana saavutettavan päästövähennyspotentiaalin. Koko hankkeen elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt ja päästövähennyspotentiaali jää negatiiviseksi. Tämä on maakunnallisten ilmastotavoitteiden näkökulmasta huomionarvoinen seikka, joka korostaa hankkeen luonnetta ensisijaisesti maanläjitystoimintana.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot ja jatkosuunnittelu
Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot on selostuksessa esitetty varsin kattavasti. Erityisesti rakentamisvaiheen liikenteen, melun, pölyn ja pintavesipäästöjen hallintaan on esitetty konkreettisia toimenpiteitä.

Jatkosuunnittelussa ja lupaharkinnassa on huomioitava, että:

- Mittava raskas liikenne vaatii Hirvihaarantien ja Ohkolantien kunnon jatkuvaa seurantaa ja ylläpitoa. Kevyen liikenteen ja koululaisten turvallisuus reitin varrella on varmistettava.
- Hulevesien hallinta ja kiintoainekuormituksen estäminen on ratkaisevan tärkeää etenkin viitasammakoiden elinolosuhteiden turvaamiseksi. Kompensaatioaltaiden toimivuus ja rakentamisen aikainen vesienhallinta vaativat tarkkaa seurantaa.
- Koska hankkeen ilmastotase on negatiivinen, jatkosuunnittelussa on huomioitava kaikki mahdolliset keinot logistiikan päästöjen minimoimiseksi, kuten uusiutuvien käyttövoimien maksimaalinen hyödyntäminen kuljetuksissa, mihin selostuksessakin viitataan.

Johtopäätökset

Ympäristövaikutustenarviointiselostuksessa on selvitetty Uudenmaan liiton lausunnossaan esiin nostamat hankkeen vaikutukset ja riskit riittävällä tavalla, lukuun ottamatta toivetta kevyemmän läjitysvaihtoehdon tarkastelusta, jolle hankevastaava on kuitenkin esittänyt omat tekniset perustelunsa. Selostuksessa on esitetty haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinoja, joilla hankkeen mahdollisia ympäristövaikutuksia voidaan lieventää. Uudenmaan liitto pitää esitettyjen toimenpiteiden tiukkaa noudattamista ja huomioimista jatkosuunnittelussa ja lupamääräyksissä tärkeänä.

Vaikka aurinkovoiman rakentaminen on yleisesti kannatettavaa, selostus osoittaa, että tämän kyseisen hankkeen mittavasta maarakentamisesta johtuen hankkeella ei ole toteutuessaan pidemmällä aikavälillä positiivista vaikutusta Uudenmaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, vaan sen ilmastotase jää negatiiviseksi. Tämä tulee tiedostaa hankkeen kokonaisarvioinnissa.

Kokonaisuutena YVA-selostus on erittäin laadukas ja antaa realistisen kuvan hankkeen vaikutuksista. Uudenmaan liitolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiselostuksen laajuuteen tai johtopäätöksiin.

Mari Siivola
Aluesuunnittelujohtaja

Jakelu

Uudenmaan liitto / Kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Tiedoksi

kirjaamo@mantsala.fi